

Συντελεστές και σειρά Fourier μιας $f \in L^1(\mathbb{T})$ $\mathbb{T} = [0, 2\pi]$

Συντελεστές Fourier: $\hat{f}(n) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} f(x) e^{-inx} dx$ για $n \in \mathbb{Z}$

$$f = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \hat{f}(n) e^{inx} dx$$

Σειρά Fourier: $\sum_{n=-\infty}^{\infty} \hat{f}(n) e^{inx}$

$$\hat{f}(n) = \int f(x) e^{-inx} dx$$

Μερικά Αθροίσματα της Σ. Fourier: $(S_N f)(x) = \sum_{k=-N}^N \hat{f}(k) e^{ikx}$ → ζειγ. π. λ. ω. ν. ρ. α

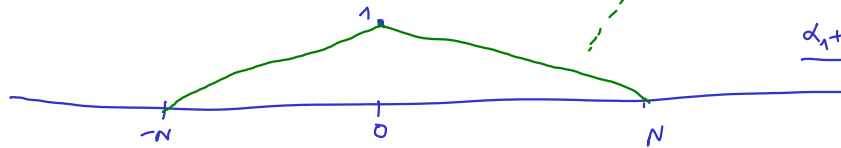
Μέσοι όροι μερικών αθροισμάτων:

$$(\sigma_N f)(x) = \frac{1}{N+1} (S_0 f(x) + S_1 f(x) + \dots + S_N f(x)) = \sum_{k=-N}^N \left(1 - \frac{|k|}{N+1}\right) \hat{f}(k) e^{ikx}$$

Σύγκλιση των $S_N f \Rightarrow$ σύγκλιση των $\sigma_N f$ αλλά όχι αντίστροφα.

$$\alpha_n \rightarrow \alpha$$

$$\frac{\alpha_1 + \dots + \alpha_n}{n} \rightarrow \alpha$$

Πυρήνες Dirichlet και Fejér

Ως συνελίξεις:

$$\underline{S_N f(x)} = D_N * \underline{f(x)} \quad \text{και} \quad \underline{\sigma_n f(x)} = K_N * \underline{f(x)}$$

με

$$\underline{D_N f(x)} = \sum_{k=-N}^N e^{ikx} = \frac{\sin(N + \frac{1}{2})x}{\sin \frac{x}{2}} \quad (\text{πυρήνας Dirichlet τάξης } N),$$

και

$$\underline{K_N f(x)} = \sum_{k=-N}^N \left(1 - \frac{|k|}{N+1}\right) e^{ikx} = \frac{1}{N+1} \frac{\sin^2 \frac{(N+1)x}{2}}{\sin^2 \frac{x}{2}} \quad (\text{πυρήνας Fejér τάξης } N).$$

≥ 0

Αθροισμότητα σειράς Fourier

Θεώρημα (Fejér)

(α) Αν $f \in C(\mathbb{T})$ (συνεχής, 2π -περιοδική) τότε

$$\sigma_N(f) \rightarrow f,$$

$\rightarrow$ ζήγ. πολ.

ομοιόμορφα. L^∞

(β) Αν $1 \leq p < \infty$ και $f \in L^p(\mathbb{T})$ τότε $\|\sigma_N(f) - f\|_p \rightarrow 0$.

Πόρισμα (Μοναδικότητα)

Αν $f \in L^1(\mathbb{T})$ τότε η f καθορίζεται μοναδικά (σχεδόν παντού) από τους συντελεστές Fourier της.

Πόρισμα

∂. Weierstrass

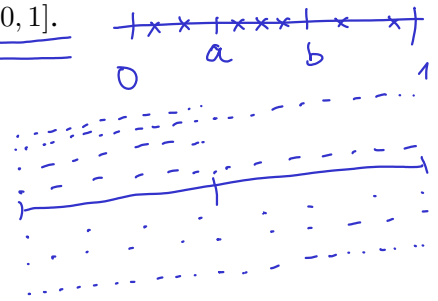
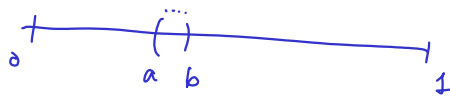
Τα τριγωνομετρικά πολυώνυμα είναι πυκνά στο $C(\mathbb{T})$ στην ομοιόμορφη (L^∞) μετρική.

Ομοιόμορφη κατανομή ακολουθίας στο $[0, 1]$.

Η ακολουθία $a_n \in [0, 1]$ είναι ομοιόμορφα κατανεμημένη αν

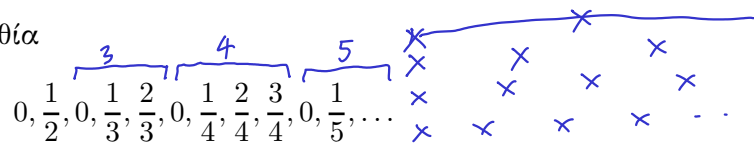
$$\forall [a, b] \subseteq [0, 1] : \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N} |\{1 \leq i \leq n : a_i \in [a, b]\}| = b - a.$$

Ομοιόμορφα κατανεμημένη $\implies$ πυκνή in $[0, 1]$.

Ομοιόμορφη κατανομή ακολουθίας στο $[0, 1]$.

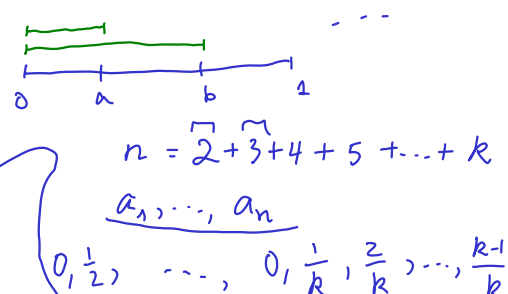
Παράδειγμα: Η ακολουθία

είναι ομοιόμορφα κατανομημένη.

$$(*) \frac{|\{1 \leq i \leq n : a_i \in [a, b]\}|}{n} \rightarrow b-a$$

αρκεί η περίπτωση $a=0$.

$$n = 2 + 3 + 4 + 5 + \dots + k$$

$a_1, \dots, a_n$

$0, \frac{1}{2}, \dots, 0, \frac{1}{k}, \frac{2}{k}, \dots, \frac{k-1}{k}$

$$\frac{i}{l} \leq b \Leftrightarrow i \leq b \cdot l \Leftrightarrow i \leq \lfloor b \cdot l \rfloor = b \cdot l - \varepsilon_l \quad (\varepsilon_l = 0, b \cdot l - \lfloor b \cdot l \rfloor \leq 1)$$

$$\lfloor b \cdot 2 \rfloor + \lfloor b \cdot 3 \rfloor + \dots + \lfloor b \cdot k \rfloor = 2 \cdot b + 3 \cdot b + \dots + k \cdot b - (\varepsilon_2 + \varepsilon_3 + \dots + \varepsilon_k) = \left(\frac{k(k+1)}{2} - 1\right)b - k$$

Το ποσό

Το ημίγειο των $a_1, \dots, a_n$ στο $[0, b]$, για $n = 2 + 3 + \dots + k$, είναι

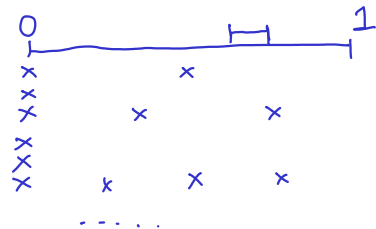
$$\frac{1}{n} \left[\underbrace{\left(\frac{k(k+1)}{2} - 1 \right)}_n \cdot b - \underbrace{(\varepsilon_2 + \dots + \varepsilon_k)}_{\text{το πολύ } k} \right] = b - \frac{\varepsilon_2 + \dots + \varepsilon_k}{n} \rightarrow b \checkmark$$

Ομοιόμορφη κατανομή ακολουθίας στο $[0, 1]$.

Παράδειγμα: Η ακολουθία

$$0, \frac{1}{2}, 0, 0, \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \left| \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4} \right| 0, 0, 0, 0, \frac{1}{5}, \dots$$

ΔΕΝ είναι ομοιόμορφα κατανομημένη (αλλά είναι πυκνή στο $[0, 1]$).

$[0, 0.1]$
 ↑
 ποσοστό $\sim \frac{1}{2}$

Ομοιόμορφη κατανομή και ολοκληρώματα

Θεώρημα

$$0, \frac{1}{N}, \frac{2}{N}, \frac{3}{N}, \dots$$

Έστω $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και $a_n \in [0, 1]$ ομοιόμορφα κατανομημένη. Τότε

$$\textcircled{*} \quad \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \rightarrow \int_0^1 f(x) dx \quad \text{as } N \rightarrow \infty.$$

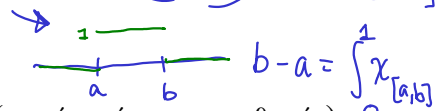
$$\sum_{i=1}^N \chi_{[a_i, b]}(a_i) =$$

= πόσοι από τους

$a_1, \dots, a_N$ είναι

- Αν ισχύει για f και g τότε και για γραμμικούς συνδυασμούς $\lambda f + \mu g$. Στο $[a, b]$

Ομοιόμορφη κατανομή $\Rightarrow$ ισχύει για $f = \chi_{[a, b]}$.

Άρα ισχύει για όλες τις κλιμακωτές συναρτήσεις (κατά τμήματα σταθερές).

Ομοιόμορφη κατανομή και ολοκληρώματα $\left| \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) - \int_0^1 f \right| =$

Αν ισχύει για f_n και $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα στο $[0, 1]$ τότε ισχύει για f .

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0: n \geq n_0 \Rightarrow |f_n(x) - f(x)| \leq \varepsilon, \forall x \in [0, 1]$$

$$\left| \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f_n(a_i) - \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \right| \leq \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N |f_n(a_i) - f(a_i)| \leq \varepsilon$$

$$f_n \rightarrow f \text{ ομ.} \Rightarrow \int_0^1 f_n \rightarrow \int_0^1 f$$

$$\leq \text{I} + \text{II} + \text{III} \leq \varepsilon + \varepsilon + \varepsilon \leq 3\varepsilon$$

$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) - \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f_n(a_i)$

I

$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f_n(a_i) - \int_0^1 f_n$

II

$\int_0^1 f_n - \int_0^1 f$

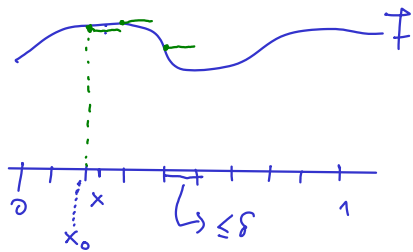
III

Οι κλιμακωτές συναρτήσεις προσεγγίζουν ομοιόμορφα κάθε συνεχή συνάρτηση στο $[0, 1]$.

ομοιόμορφη αν εσωχώς στο $[0, 1]$
 $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta: |x - y| < \delta \Rightarrow |f(x) - f(y)| < \varepsilon$

Έστω f συνεχής στο $[0,1]$ και $\varepsilon > 0$. Τότε υπάρχει κλιμακωτή συνάρτηση g με $|f(x) - g(x)| \leq \varepsilon, \forall x \in [0,1]$.

$\exists \delta > 0: |x - y| \leq \delta \Rightarrow |f(x) - f(y)| \leq \varepsilon.$

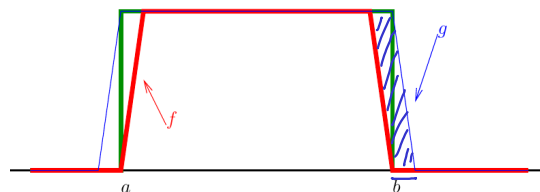
$g(x)$ έχει την τιμή της f στο αριστερό άκρο του διαστήμ. όπου ανήκει το x .

$$|f(x) - g(x)| = |f(x) - g(x_0)| = |f(x) - f(x_0) + f(x_0) - g(x_0)| \leq |f(x) - f(x_0)| + |f(x_0) - g(x_0)|$$

$|x - x_0| \leq \delta \Rightarrow |f(x) - f(x_0)| \leq \varepsilon.$

Ομοιόμορφη κατανομή και ολοκληρώματα

Συνεχείς συναρτήσεις προσεγγίζουν τη χαρακτηριστική συνάρτηση διαστήματος (όχι ομοιόμορφα)

Αυτό δίνει την αντίστροφη κατεύθυνση:

Θεώρημα

Η a_n είναι ομοιόμορφα κατανομημένη αν και μόνο αν για κάθε συνεχή $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{C}$ ισχύει

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \rightarrow \int_0^1 f(x) dx \quad \text{as } N \rightarrow \infty.$$

$$0 \leq f \leq \chi_{[a,b]} \leq g$$

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \leq \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \chi_{[a,b]}(a_i) \leq \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N g(a_i)$$

$\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$

$$\int f \quad \int \chi_{[a,b]} \quad \int g$$

$\limsup \int_N \leq \int g$
 $\liminf \int_N \geq \int f$ $\leq \epsilon$

Ελέγχοντας την ομοιόμορφη κατανομή

Θεώρημα του Fejér $\implies$ Τα τριγωνομετρικά πολυώνυμα $p(x) = \sum_{k=-N}^N p_k e^{2\pi i k x}$ προσεγγίζουν ομοιόμορφα κάθε συνεχή f .

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \rightarrow \int_0^1 f(x) dx \quad \text{as } N \rightarrow \infty \quad (\ast)$$

Γραμμικότητα: Αρκεί να το ελέγξουμε για κάθε εκθετικό $e^{2\pi i k x}$, για όλα τα $k \in \mathbb{Z}$.

$$k=0 \quad e^{2\pi i k x} = 1 \quad \text{η } (\ast) \quad \underline{\sigma_k}$$

$$k \neq 0 \quad \int_0^1 e^{2\pi i k x} dx = \int_0^1 \left(\frac{e^{2\pi i k x}}{2\pi i k} \right)' dx = \frac{1}{2\pi i k} (e^{2\pi i k \cdot 1} - e^{2\pi i k \cdot 0}) = 0$$

Ελέγχοντας την ομοιόμορφη κατανομή: θεώρημα του Weyl

Θεώρημα (Weyl)

Τα παρακάτω είναι ισοδύναμα:

- ❶ $a_n \in [0, 1]$ είναι ομοιόμορφα κατανεμημένη
- ❷ $\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N f(a_i) \rightarrow \int_0^1 f(x) dx$ για κάθε $f \in C([0, 1])$.
- ❸ $\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N e^{2\pi i k a_i} \rightarrow 0$ για κάθε $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$.

Ομοιόμορφη κατανομή της $\{na\}$

$$\{x\} = x - \lfloor x \rfloor \quad 0 \leq \{x\} < 1$$

Σταθεροποιούμε $a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Ας είναι $a_n = \{na\}$ (όπου $\{x\}$ είναι το κλασματικό μέρος του $x \in \mathbb{R}$).

$$a = \sqrt{2} \quad \{\sqrt{2}\}, \{2\sqrt{2}\}, \{3\sqrt{2}\}, \dots$$

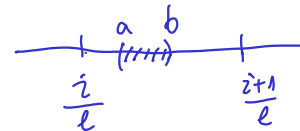
$$1 + x + x^2 + \dots + x^{k-1} = \frac{1-x^k}{1-x} \quad x \neq 1$$

$\{na\}$ είναι πυκνή

$a \in \mathbb{Q} \implies a_n$ δεν είναι ομοιόμορφη καταταμημένη (εύκολο).

$$a = \frac{k}{l}$$

$$na = \frac{nk}{l} \implies \{na\} = \frac{k'}{l}$$

Θεώρημα Weyl $\implies$ όταν $a \in \mathbb{Q}^c$ η a_n είναι ομοιόμορφα καταταμημένη.

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N e^{2\pi i k a_i} \rightarrow 0 \text{ για κάθε } k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$$

$$\frac{1}{N} \sum_{j=1}^N e^{2\pi i k (ja - \lfloor ja \rfloor)} = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N (e^{2\pi i k a})^j = e^{2\pi i k a} \frac{1}{N} \sum_{j=0}^{N-1} (e^{2\pi i k a})^j = \frac{e^{2\pi i k a}}{N} \frac{1 - e^{2\pi i k a N}}{1 - e^{2\pi i k a}}$$